

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 63

Vydána dne 27. října 1960

Cena 80 haléřů

OBSAH:

152. Vyhláška ministra financí o finančních zdrojích hospodářských organizací řízených národními výbory a o úhradě jejich ztrát
153. Vyhláška ministerstva chemického průmyslu, kterou se doplňují základní podmínky dodávky výrobků chemických, gumárenských a osinkových a výrobků průmyslu celulózy a papíru
- O z n á m e n í o vydání obecných právních předpisů

152

VYHLÁŠKA

ministra financí

ze dne 8. října 1960

**o finančních zdrojích hospodářských organizací řízených národními výbory
a o úhradě jejich ztrát**

Ministr financí stanoví podle § 11 zákona č. 83/1958 Sb., o úpravě finančního plánování a finančního hospodaření národních podniků a ostatních hospodářských organizací státního socialistického sektoru, po projednání s ústředními úřady, národními výbory a vybranými podniky:

Část první

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Nová metodika finančního hospodaření se stala významným nástrojem pro zvýšení ekonomické účinnosti řízení, vytvořila podmínky pro rozšíření účasti pracujících na řízení a pro maximální rozvoj a využití jejich tvůrčí aktivity a iniciativy. Zvýšila zájem národních výborů, podniků a všech pracujících na dobrém hospodaření a přispěla k upevnění chozrasčotu.

Nová metodika je těsně spojena s rozvojem výrobních sil a výrobních vztahů, se soustavným zvyšováním pravomocí a odpovědnosti národních výborů a s prohlubováním socialistické demokra-

cie. Je proto nutno jí za účasti všech pracujících dále zdokonalovat, zvyšovat její účinnost a odstraňovat zjištěné nedostatky.

§ 2

(¹) Tato vyhláška se vztahuje na hospodářské organizace státního socialistického sektoru, řízené národními výbory (dále jen „podniky“). Podnikem se rozumí i vedoucí podnik, sdružení pak jen tehdy, vytváří-li svou hospodářskou činností finanční zdroje.

(²) Za výrobně hospodářskou jednotku nebo jinou podobnou jednotku (dále jen „hospodářská jednotka“) se pro účely této vyhlášky považují:

- a) podnik přímo podřízený národnímu výboru,
- b) vedoucí podnik s podřízenými podniky,
- c) sdružení s podřízenými podniky.

Mluví-li se v této vyhlášce o vedoucím podniku, rozumí se tím vedoucí podnik ve funkci nadřízeného orgánu, a pokud se výslovně nestanoví něco jiného, i sdružení v téže funkci.

Část druhá

OBEČNÁ ÚPRAVA FINANČNÍHO
HOSPODAŘENÍ

§ 3

Základní ustanovení

Prostředky z finančních zdrojů podniků (zisk, odpisy základních prostředků aj.) se

- a) jednak odvádějí do rozpočtu národního výboru, který podnik řídí,
- b) jednak používají ve prospěch podniků, a to buď přímo podniky, nebo jejich přímo nadřízenými orgány.

Přitom podnik uspokojuje potřeby v míře co **největší** z vlastních finančních zdrojů.

Hlava I

PODNIKY

Díl 1

Vlastní finanční zdroje

§ 4

Vlastními finančními zdroji podniků jsou:

- a) podíl z přírůstku zisku nebo ze zisku,
- b) podíl z odpisů základních prostředků,
- c) uvolněné vlastní oběžné prostředky, pokud podle zvláštních předpisů*) nejsou finančním zdrojem nadřízeného orgánu,
- d) výsledky z prodeje přebytečných a neupotřebitelných movitých základních prostředků a z likvidace všech přebytečných a neupotřebitelných základních prostředků,
- e) tržby z brakování zvířat základního stáda,
- f) jiné finanční zdroje stanovené ministrem financí.

§ 5

(¹) Podnik používá vlastních finančních zdrojů

- a) na doplnění vlastních oběžných prostředků,
- b) na decentralizovanou investiční výstavbu a generální opravy, průzkumné a projektové práce a jiné investice (dále jen „decentralizovaná výstavba“),
- c) popřípadě na jiné účely podle této vyhlášky nebo podle zvláštních předpisů.

(²) Vlastní finanční prostředky podniků koncem roku nepropadají.

(³) Vlastních finančních zdrojů používá podnik též ke splacení úvěru, který mu banka poskytla k překlenutí časového nesouladu mezi vytvořením zdroje a potřebou použít tohoto zdroje.

*) Vyhláška ministra financí č. 63/1958 Ú. l., o vlastních oběžných prostředcích hospodářských organizací státního socialistického sektoru.

Podíl z přírůstku zisku

(podíl ze zisku)

§ 6

Přírůstkem zisku za celý rok je rozdíl mezi skutečným ziskem za běžný rok a skutečným ziskem (ztrátou) za bezprostředně předcházející rok. Skutečným ziskem (ztrátou) se rozumí rozvahový zisk (ztráta).

§ 7

(¹) Podíl z přírůstku zisku stanoví podniku orgán přímo mu nadřízený (§ 31). Podíl se stanoví na období pětiletého plánu procentní sazbou pro každý rok tohoto období. Přitom se podíly pro jednotlivá léta pětiletého plánu stanoví zpravidla sestupnými sazbami.

(²) Pro stanovení sazby je rozhodující jednak obtížnost úkolu zvyšovat výrobu (výkony) a snižovat vlastní náklady, jednak potřeba vlastních oběžných prostředků, jakož i potřeba základních prostředků a jejich efektivnost.

(³) Sazba smí být změněna se současnou změnou plánu, a to jen tehdy, změní-li se podstatně úkoly vyplývající pro podnik z pětiletého plánu. Dojde-li ke změně organizace podniku, změní orgán přímo mu nadřízený sazbu podílu z přírůstku zisku a současně změní plán. Ustanovení odstavce 2 platí i pro změnu sazby.

§ 8

Podnik zpravidla používá podílu z přírůstku zisku především k nutnému doplnění vlastních oběžných prostředků a dále k financování decentralizované výstavby. Při použití podílu z přírůstku zisku na doplnění vlastních oběžných prostředků a na financování decentralizované výstavby se může podnik odchýlit od částek plánovaných k těmto účelům v ročním podnikovém plánu, pokud tím nedojde k nežádoucímu zpomalení rychlosti obrátu normovaných oběžných prostředků proti plánu.

§ 9

(¹) Podniku, jehož plánovaný rozvoj by nebyl plně zajištěn podílem z přírůstku zisku a podílem z odpisů, může orgán přímo mu nadřízený (§ 31) stanovit místo podílu z přírůstku zisku podíl ze zisku. Podíl ze zisku se stanoví též podniku nově zřízenému, a to pro první rok jeho činnosti.

(²) Jinak platí o podílu ze zisku obdobně ustanovení §§ 7 a 8.

§ 10

Podnik si ponechá každý měsíc skutečně dosažený zisk (zisk vykázaný v předložené rozvaze)

snížený o částky, které je povinen ze zisku odvést podle ustanovení § 20, popřípadě § 25.

§ 11

(¹) Orgány přímo nadřizené podnikům jsou povinny učinit potřebná opatření, aby podniky nedosahovaly zisku nesprávným způsobem zejména předražováním, nesprávným stanovením cen, zhoršováním kvality, plněním jen rentabilních výrobků a služeb a neplněním méně rentabilních, avšak obyvatelstvem vyžadovaných výrobků a služeb, zanedbáváním péče o pracující a jiným nesprávným způsobem. Zisk dosažený nesprávným způsobem musí být podnikům odčerpán podle zvláštních předpisů.

(²) V jednotlivých podnicích, v nichž nejsou zajištěny předpoklady, že zainteresování podniků pomocí podílu z přírůstku zisku nebo podílu ze zisku bude využito ve prospěch národního hospodářství, nebo v nichž by podíl z přírůstku zisku nebo podíl ze zisku nebyl vhodným prostředkem ke zlepšení činnosti podniků, zavede národní výbor, který podnik řídí, jiný způsob hmotného zainteresování, např. podíl ze snížení vlastních nákladů proti minulému roku.

§ 12

Podíl z odpisů

(¹) Podíl z odpisů stanoví podniku orgán přímo mu nadřizený (§ 31). Podíl se stanoví na období pětiletého plánu procentní sazbou pro každý rok tohoto období.

(²) Při stanovení sazby podílu z odpisů se přihlíží k vykázanému stupni opotřebení základních prostředků, k potřebě nových základních prostředků, jakož i k plánovanému rozvoji výroby (výkonů). Podíl podniku z odpisů stanovený na období pětiletého plánu nesmí být zpravidla nižší než částka potřebná k úhradě generálních oprav, zjištěná podle odpisových norem.

(³) Sazba smí být změněna se současnou změnou plánu, a to jen tehdy, změnil-li se podstatně úkoly vyplývající pro podnik z pětiletého plánu; ustanovení odstavce 2 platí i pro změnu sazby.

§ 13

(¹) Podnik si ponechá každého měsíce podíl z odpisů ve výši odpovídající stanovené sazbě. Základem pro výpočet měsíčního podílu jsou skutečné odpisy zúčtované za dobu od počátku běžného roku do konce příslušného měsíce. Od takto vypočteného podílu odečte podnik částky, které si za běžný rok jako podíl z odpisů již ponechal.

(²) Výši ročního podílu z odpisů vypočte si podnik podle zásad odstavce 1 na základě skutečných odpisů zúčtovaných za běžný rok.

* § 9 vyhlášky ministra financí č. 83/1958 Ú. l., o vlastních oběžných prostředcích hospodářských organizací státního socialistického sektoru.

§ 14

Podílu z odpisů používá podnik k financování decentralizované výstavby.

§ 15

Zdroje ze snížení vlastních oběžných prostředků

Prostředků vyplývajících ze snížení vlastních oběžných prostředků může podnik použít, pokud zvláštní předpisy*) nestanoví jinak, na financování decentralizované výstavby.

§ 16

Výsledky z prodeje a likvidace základních prostředků

(¹) Výsledkem z prodeje a likvidace základních prostředků (§ 4 písm. d)) se rozumějí tržby z prodeje po odečtení nákladů spojených s prodejem nebo výnosy z likvidace základních prostředků po odečtení nákladů spojených s likvidací. Tento zdroj slouží k financování decentralizované výstavby.

(²) Jestliže náklady spojené s prodejem (likvidací) základních prostředků převyšují tržby (výnosy), hradí se rozdíl z prostředků podniku určených na investice.

§ 17

Tržby z brakování zvířat základního stáda

Tržeb z brakování zvířat základního stáda používá podnik k úhradě nákladů na tvoření základního stáda.

§ 18

Převody prostředků

(¹) Částky podílu z přírůstku zisku (podílu ze zisku), určené k financování decentralizované výstavby, a prostředky vyplývající z plánovaného snížení vlastních oběžných prostředků, pokud těchto prostředků (§ 15) je podnik oprávněn použít k financování decentralizované výstavby, převede podnik na svůj investiční účet nejpozději prvního dne po lhůtě stanovené ministerstvem financí k předložení čtvrtletní rozvahy.

(²) Částky podílů z odpisů převede podnik na svůj investiční účet nejpozději prvního dne po lhůtě stanovené ministerstvem financí k předložení měsíční rozvahy.

(³) Výsledek z prodeje a likvidace základních prostředků a tržby z brakování zvířat základního stáda se převádějí běžně na investiční účet podniku.

(⁴) Neprovede-li podnik převod podle odstavců 2 a 3 včas a v plné výši, je povinen zaplatit do rozpočtu národního výboru za každý den prodlení na vrub svých nákladů penále ve výši 1 ‰ z částky včas nepřevedené. Převod výsledku z prodeje a likvidace základního prostředku a tržeb z brako-

vání zvířat základního stáda na investiční účet podniku se považuje za provedený včas, byl-li proveden do 14 dnů po uplynutí kalendářního měsíce, v němž tržby (výnosy) byly dokončeny, popř. likvidace základního prostředku skončila. Penále se neplatí, činí-li méně než 50 Kčs.

Díl 2

ODVODY PODNIKŮ

Oddíl 1

Odvody podniků podřízených vedoucímu podniku nebo sdružení

§ 19

(¹) Po schválení rozpočtu krajů vládou stanoví vedoucí podnik podnikům tvořícím hospodářskou jednotku se zřetelem k jejich návrhům výši ročního plánovaného odvodu ze zisku. Tento plánovaný odvod musí být v souladu s úkolem odvodu zisku stanoveným v rozpočtu a s dlouhodobými podíly.

(²) Má-li podnik stanoven podíl z přírůstku zisku, upraví se výše jeho plánovaného odvodu ze zisku na běžný rok podle hospodářského výsledku, který byl schválen při závěrečném hodnocení výsledků jeho hospodaření za předcházející rok; plánovaný odvod se upraví o rozdíl mezi skutečným a očekávaným hospodářským výsledkem předcházejícího roku. O uvedený rozdíl se plán odvodu ze zisku, je-li skutečný výsledek nižší než očekávaný, sníží, a je-li skutečný výsledek vyšší než očekávaný, zvýší. Podnik, který proti dosavadnímu plánu plán přírůstku zisku nemění nebo jej snižuje, provede jen uvedenou úpravu stanoveného odvodu ze zisku. Podnik, který proti dosavadnímu plánu plán přírůstku zisku zvyšuje, ještě upravený odvod ze zisku zvýší, a to tak, aby plánovaná částka jeho podílu z přírůstku zisku odpovídala stanovené procentní sazbě (§ 7). Úpravy se provedou do tří dnů po schválení výsledků finančního hospodaření.

(³) Zvýší-li podnik v jiném případě než uvedeném v odstavci 2 proti dosavadnímu plánu plán přírůstku zisku, zvýší zároveň plán odvodu ze zisku, a to tak, aby plánovaná částka jeho podílu z přírůstku zisku odpovídala stanovené procentní sazbě (§ 7).

(⁴) Podnik rozdělí ve svém podnikovém plánu na jednotlivá čtvrtletí odvod ze zisku stanovený, popř. upravený podle předcházejících odstavců, a to ve stejném poměru, v jakém je v podnikovém plánu rozvržen na jednotlivá čtvrtletí plán tvorby zisku.

§ 20

(¹) Podnik odvádí vedoucímu podniku nejpozději 12. a 25. dne každého měsíce po jedné šestině částky plánovaného odvodu ze zisku připadajícího na příslušné čtvrtletí (§ 19 odst. 4). V odůvodněných případech může vedoucí podnik se souhlasem národního výboru, který podnik řídí, stanovit pod-

niku jiné lhůty odvodu, a stanovit, že se odvod provádí ve výši odpovídající jedné polovině částky plánované na příslušný měsíc. Změna lhůt musí být dohodnuta s příslušnou pobočkou Státní banky československé (dále jen „banka“).

(²) Podnik, který zvýší plán odvodu ze zisku podle hospodářského výsledku předcházejícího roku (§ 19 odst. 2), odvede doplatek za předcházející období běžného roku vyplývající z provedeného zvýšení plánu odvodu ze zisku do tří dnů po schválení výsledků finančního hospodaření.

(³) U podniků, které nevytvořily zisk ve výši plánovaného odvodu, se během čtvrtletí použije k plánovaným odvodům celého vytvořeného zisku. Po uplynutí každého měsíce zjistí podnik podle sestavené rozvahy, zda použil k plánovaným odvodům celého vytvořeného zisku a případný nedoplatek uhradí z vytvořeného zisku nejpozději současně s odvodem plánovaného zisku bezprostředně následujícím po lhůtě stanovené ministerstvem financí k předložení měsíční (čtvrtletní) rozvahy. Nedoplatek, pokud k jeho úhradě nestačí vytvořený zisk, uhradí podnik z vlastních finančních zdrojů uvedených v § 4, a to nejpozději současně s odvodem plánovaného zisku bezprostředně následujícím po lhůtě stanovené ministerstvem financí k předložení čtvrtletní (roční) rozvahy.

(⁴) Dosáhne-li podnik vyššího zisku než plánoval (nadplánový zisk), zvýší dodatečně čtvrtletně odvody ze zisku podle zisku vykázaného ve čtvrtletní (roční) rozvaze, a to tak, aby podniku zůstala částka, kterou si podnik ponechal podle plánu od počátku roku, zvýšená o část nadplánovaného zisku odpovídající stanovenému procentnímu podílu z přírůstku zisku (podílu ze zisku). Doplatek odvede podnik do tří dnů po lhůtě stanovené k předložení čtvrtletní (roční) rozvahy vedoucímu podniku.

§ 21

(¹) Podnik odvádí vedoucímu podniku do 23. dne každého měsíce po jedné třetině částky odpisů, plánované k odvodu na příslušné čtvrtletí.

(²) Odvody odpisů se dodatečně čtvrtletně upravují podle skutečných odpisů zúčtovaných za dobu od počátku roku do konce příslušného čtvrtletí; od těchto odpisů odečte podnik podíl z odpisů, který je oprávněn si ponechat, a částky, které již za běžný rok z odpisů odvedl. Tyto úpravy se obdobně zpřesňují podle skutečných odpisů zúčtovaných za běžný rok.

(³) Vyplyne-li z úprav a zpřesnění přeplatek nebo nedoplatek, zúčtuje se při nejbližším odvodu odpisů.

§ 22

Částky vyplývající z plánovaného snížení vlastních oběžných prostředků odvede podnik vedoucímu podniku ve splátkách po jedné třetině částky plánované k odvodu za příslušné čtvrtletí, a to nejpozději 23. dne každého měsíce.

§ 23

⁽¹⁾ Neprovede-li podnik odvod podle §§ 19 až 22 včas a v plné výši, může vedoucí podnik uložit podniku, aby mu zaplatil za každý den prodlení na vrub svých nákladů penále ve výši 1 ‰ z částky včas neodvedené.

⁽²⁾ Podnik, který použil k odvodu ze zisku provedenému během čtvrtletí ve lhůtě pro odvod stanovené celého vytvořeného zisku, není povinen zaplatit penále z částky zisku včas neodvedené. To platí obdobně, jestliže podnik použil k úhradě nedoplatku plánovaného odvodu ze zisku ve lhůtě stanovené v § 20 odst. 3 vedle vytvořeného zisku též všech vlastních finančních zdrojů.

Oddíl 2

Odvody podniků podřízených přímo národnímu výboru

§ 24

⁽¹⁾ Po schválení rozpočtu krajů vládou stanoví národní výbor přímo podřízeným podnikům se zřetelem k jejich návrhům výši ročního plánovaného odvodu ze zisku národnímu výboru:

- a) do jeho rozpočtu,
- b) k centralizovanému použití.

Tyto plánované odvody musí být v souladu s úkolem odvodu zisku stanoveným v rozpočtu a s dlouhodobými podíly.

⁽²⁾ Má-li podnik stanoven podíl z přírůstku zisku, upraví se výše jeho plánovaného odvodu ze zisku do rozpočtu na běžný rok podle hospodářského výsledku, který byl schválen při závěrečném hodnocení výsledků jeho hospodaření za předcházející rok; plánovaný odvod do rozpočtu se upraví o rozdíl mezi skutečným a očekávaným hospodářským výsledkem předcházejícího roku. O uvedený rozdíl se plán odvodu ze zisku do rozpočtu, je-li skutečný výsledek nižší než očekávaný, sníží, a je-li skutečný výsledek vyšší než očekávaný, zvýší. Podnik, který proti dosavadnímu plánu plán přírůstku zisku nemění nebo jej snižuje, provede jen úvodnou úpravu stanoveného odvodu ze zisku. Podnik, který proti dosavadnímu plánu plán přírůstku zisku zvyšuje, ještě upravený odvod ze zisku zvýší, a to tak, aby se na plánovaném přírůstku zisku podílel podnik a národní výbor ve stejném poměru, v jakém se podílely na přírůstku zisku podle plánu, na jehož základě byl podniku posledně stanoven odvod ze zisku. Úpravy se provedou do tří dnů po schválení výsledků finančního hospodaření.

⁽³⁾ Zvýší-li podnik v jiném případě než uvedeném v odstavci 2 proti dosavadnímu plánu plán přírůstku zisku, zvýší zároveň plán odvodu ze zisku, a to tak, aby se na plánovaném přírůstku zisku podílel podnik a národní výbor ve stejném poměru, v jakém se podílely na přírůstku zisku podle plánu, na jehož základě byl podniku posledně stanoven odvod ze zisku.

⁽⁴⁾ Podnik rozdělí ve svém podnikovém plánu na jednotlivá čtvrtletí odvod ze zisku stanovený, popř. upravený podle předcházejících odstavců, a to ve stejném poměru, v jakém je v podnikovém plánu rozvržen na jednotlivá čtvrtletí plán tvorby zisku.

§ 25

⁽¹⁾ Plánovaný zisk odvádí podnik národnímu výboru 14. a 28. dne každého měsíce po jedné šestině částky plánovaného odvodu ze zisku na příslušné čtvrtletí. V odůvodněných případech může národní výbor, který podnik řídí, stanovit, že se odvod provádí ve výši odpovídající jedné polovině částky plánované na příslušný měsíc a může stanovit jiné lhůty odvodů během roku. Odvody v provincii musí však být provedeny ve lhůtách podle věty první. Změna lhůt musí být dohodnuta s příslušnou pobočkou banky.

⁽²⁾ Podnik, který zvýší plán odvodu ze zisku podle hospodářského výsledku předcházejícího roku (§ 24 odst. 2), odvede doplatek za předcházející období běžného roku vyplývající z provedeného zvýšení plánu odvodu ze zisku nejpozději do tří dnů po schválení výsledků finančního hospodaření.

⁽³⁾ Dosáhne-li podnik nadplánového zisku, podílí se na něm podnik a národní výbor ve stejném poměru, v jakém se podílejí na přírůstku zisku [na zisku] podle plánu, na jehož základě byl podniku posledně stanoven odvod ze zisku. Doplatek odvede podnik do tří dnů po lhůtě stanovené ministrem financí k předložení čtvrtletní (roční) rozvahy.

⁽⁴⁾ Jinak platí o odvodech ze zisku obdobně ustanovení § 20 odst. 3.

§ 26

⁽¹⁾ Podnik odvádí do rozpočtu národního výboru, který podnik řídí, plánovanou část odpisů základních prostředků do 28. dne každého měsíce, a to vždy ve výši jedné třetiny částky plánované k odvodu na příslušné čtvrtletí.

⁽²⁾ Odvody odpisů se dodatečně čtvrtletně upravují podle skutečných odpisů zúčtovaných za dobu od počátku roku do konce příslušného čtvrtletí; od takto upravených odvodů odečte podnik částky, které již za běžný rok do rozpočtu národního výboru odvedl. Tyto úpravy se obdobně zpřesňují podle skutečných odpisů zúčtovaných za běžný rok.

⁽³⁾ Vyplyne-li z úprav a zpřesnění přeplatek nebo nedoplatek, zúčtuje se při nejbližším odvodu odpisů.

⁽⁴⁾ Ustanovení odstavců 1 až 3 platí přiměřeně o odvodech odpisů do centralizovaných zdrojů.

§ 27

Z plánovaného snížení vlastních oběžných prostředků odvede podnik do rozpočtu národního vý-

boru, který podnik řídí, popřípadě do centralizovaných zdrojů, částky stanovené finančním plánem, a to nejpozději 26. dne každého měsíce.

§ 28

Odvody do rozpočtu národního výboru provádí podnik na příslušný účet rozpočtových příjmů (v malých obcích na běžný účet) národního výboru u banky.

§ 29

Pro centralizované finanční prostředky zřídí banka národnímu výboru zvláštní účty.

§ 30

⁽¹⁾ Neprovedě-li podnik odvod do rozpočtu národního výboru, popřípadě na účet centralizovaných prostředků (§§ 25 až 27) včas a v plné výši, je povinen zaplatit do rozpočtu národního výboru, popřípadě na příslušný zvláštní účet centralizovaných prostředků na vrub svých nákladů za každý den prodlení penále ve výši 1 ‰ z částky včas neodvedené. Penále se neplatí, činí-li méně než 50 Kčs.

⁽²⁾ Podnik, který použil k odvodu ze zisku provedenému během čtvrtletí ve lhůtě pro odvod stanovené celého vytvořeného zisku, není povinen zaplatit penále z částky zisku včas neodvedené. To platí obdobně, jestliže podnik použil k úhradě nedoplatku plánovaného odvodu ze zisku ve lhůtě stanovené v § 20 odst. 3 vedle vytvořeného zisku též všech vlastních finančních zdrojů.

Hlava II

NÁRODNÍ VÝBOR, VEDOUcí PODNIK A SDRUŽENí

Díl 1

Stanovení podílů z finančních zdrojů

§ 31

⁽¹⁾ Národní výbor při rozpisu směrnic pro sestavení pětiletého plánu stanoví jednotlivým podnikům, které řídí, a vedoucím podnikům na období pětiletého plánu pro každý rok procentní sazbou podíl z přírůstku zisku, popřípadě podíl ze zisku a podíl z odpisů. Při stanovení podílů si může národní výbor jen v míře nezbytně nutné, k centralizovanému použití.

⁽²⁾ Podíl z přírůstku zisku (ze zisku) a podíl z odpisů se stanoví na období pětiletého plánu procentní sazbou pro každý rok tohoto období. Přitom se podíly z přírůstku zisku (ze zisku) pro jednotlivá léta pětiletého plánu stanoví zpravidla sestupnými sazbami. Ustanovení §§ 7, 9 a 12 platí přiměřeně.

⁽³⁾ Vedoucí podnik určí podíly jednotlivým podnikům (§ 2 odst. 1, §§ 7, 9 a 12); část si vyhradí, avšak jen v míře nezbytně nutné, k centralizovanému použití.

Díl 2

Použití centralizovaných finančních zdrojů

§ 32

Finanční zdroje národního výboru a vedoucího podniku určené k centralizovanému použití se tvoří z prostředků, které odvádějí podniky ze zisku a z odpisů, z plánovaného snížení vlastních oběžných prostředků a z částek odčerpaných jim podle výsledků celkových rozborů. Prostředky určené k centralizovanému použití musí být oděleny od ostatních prostředků národního výboru a vedoucího podniku.

§ 33

⁽¹⁾ Národní výbor a vedoucí podnik používá centralizovaných prostředků ve prospěch podniků:

- a) k úhradě nákladů podniků na decentralizovanou výstavbu, jejíž provedení jim národní výbor nebo vedoucí podnik uložil (např. na výstavbu závodů, jejich rekonstrukci, modernizaci nebo obnovu strojního zařízení);
- b) k doplnění vlastních prostředků podniků na decentralizovanou výstavbu;
- c) k úhradě svých závazků ze záruk za provozní a investiční úvěry poskytnuté bankou podnikům;
- d) k doplnění vlastních oběžných prostředků podniků, nestačil-li jim jejich podíl z přírůstku zisku, podíl ze zisku, popřípadě podíl z úspory dosažené snížením ztráty proti minulému roku;
- e) k úhradě nadplánových ztrát podniků, a pokud jde o vedoucí podniky též k úhradě plánovaných ztrát;
- f) k poskytnutí příspěvku podniku, který dosáhl horšího hospodářského výsledku, než plánoval, na úhradu rozdílu mezi jeho plánovaným a skutečně dosaženým nižším podílem z přírůstku zisku (ze zisku), pokud příčinu horšího hospodářského výsledku nelze přičítat podniku. O tomto příspěvku rozhodne národní výbor nebo vedoucí podnik po skončení roku při závěrečném hodnocení výsledků hospodaření podniku;
- g) k poskytnutí prostředků podnikům v přiměřené výši na doplnění vlastních oběžných prostředků nebo na investice z toho důvodu, že jejich hospodářský výsledek byl nepříznivě ovlivněn buď zásahem národního výboru nebo vedoucího podniku nebo jinými vnějšími vlivy, s nimiž nebylo možno počítat; tyto prostředky se poskytují podnikům podle rozhodnutí nadřízeného orgánu;
- h) k jiným účelům stanoveným ministerstvem financí nebo s jeho souhlasem.

⁽²⁾ Centralizovaných prostředků nesmí být během roku použito k zakrývání důsledků špatného

hospodaření podniků. Těchto prostředků může být výjimečně použito k vypořádání důsledků špatného hospodaření, avšak až po provedení ročního komplexního rozboru činnosti podniku a po schválení nápravných opatření a ročních účetních výkazů.

^[1] Nadplánových centralizovaných prostředků, pro něž nebude upotřebeni v podřízených podnicích, může národní výbor použít také pro rozpočtové organizace k rozvoji placených služeb pro obyvatelstvo.

Díl 3

Odvody vedoucích podniků a sdružení jako nadřízených orgánů

§ 34

Prostředky, které podniky odvádějí vedoucímu podniku ze zisku, z odpisů a ze snížení vlastních obežných prostředků, odvádí vedoucí podnik za hospodářskou jednotku podle dalších ustanovení do rozpočtu národního výboru, popřípadě do zdrojů centralizovaných u národního výboru, s výjimkou prostředků, které vedoucí podnik je oprávněn si ponechat k centralizovanému použití.

§ 35

^[1] Plánovaný zisk odvádí vedoucí podnik národnímu výboru dvakrát měsíčně, a to nejpozději 14. a 28. dne každého měsíce po jedné šestině částky plánovaného odvodu připadajícího na příslušné čtvrtletí. V odůvodněných případech může národní výbor stanovit jiné lhůty odvodů během roku; toto ustanovení neplatí pro odvody v prosinci. Změna lhůt musí být dohodnuta s příslušnou pobočkou banky.

^[2] Jinak platí o odvodech zisku do rozpočtu národního výboru a k centralizovanému použití přiměřeně ustanovení §§ 24 a 25.

§ 36

O odvodech odpisů, částek ze snížení vlastních obežných prostředků do rozpočtu národního výboru a do centralizovaných zdrojů a o placení penále platí přiměřeně ustanovení §§ 26, 27, 28 a 30 odst. 1.

Díl 4

Úhrada provozních výdajů sdružení

§ 37

Podniky jsou povinny poskytovat sdružení příspěvky k úhradě plánovaných nákladů na jeho činnost, pokud tyto náklady nejsou kryty z jiných zdrojů. Výši příspěvku a způsob jeho odvodu určí jednotlivým podnikům sdružení po projednání s podniky. Tyto příspěvky zahrnují podniky do svých nákladů. U zájmových sdružení stanoví výši příspěvku a způsob jeho odvodu národní výbor, který je řídí.

Hlava III

ÚHRADA ZTRÁT

Díl 1

Úhrada plánovaných ztrát

§ 38

Plánované ztráty podniků podřízených přímo národnímu výboru se uhrazují přidělem z rozpočtu národního výboru.

§ 39

U domovní správy, která plánuje odvod odpisů do rozpočtu národního výboru, se přiděl na úhradu plánované ztráty kompenzuje s plánovaným odvodem odpisů. Jsou-li skutečné odpisy podle čtvrtletních účetních výkazů vyšší než odpisy plánované, použije domovní správa vyšších odpisů především k zálohování takto vzniklé vyšší (neplánované) ztráty; nevyčerpaný zbytek odvádí do rozpočtu národního výboru. Jsou-li skutečné odpisy nižší, sníží se o rozdíl především částka, kterou měla domovní správa použít ke kompenzaci s přidělem na úhradu plánované ztráty.

§ 40

^[1] Plánovaná ztráta se hradí podniku podle normy úhrady (dále jen „norma“), pokud není stanoveno jinak.

^[2] Norma vyjadřuje výši úhrady připadající na každý jednotlivý výrobek téhož druhu nebo určité skupiny výrobků, který má být podle plánu v běžném roce vyfakturován, popř. na každou korunu realizace všech výrobků nebo jejich určité skupiny plánované na příslušný rok. O tom, kterého způsobu výpočtu normy podle věty první se použije, rozhodne orgán, z jehož prostředků se ztráta hradí. Podle rozhodnutí orgánu přímo nadřízeného podniku může být norma stanovena na jednotlivá čtvrtletí. Toto ustanovení platí obdobně pro výkony.

^[3] Při výpočtu normy vychází podnik ze své celkové ztráty vyplývající z rozdílu mezi úplnými vlastními náklady na realizaci výroby (náklady na výkony, oběh apod.) plánovanými na příslušný rok (čtvrtletí) a plánovanou realizaci v plánovaných realizačních cenách (bez daně z obratu nebo z výkonů).

^[4] Do základu pro výpočet normy zahrne podnik též ztrátu (zisk) z plánované jiné realizace a z plánovaných nerealizačních zisků a ztrát, pokud to stanoví orgán přímo nadřízený podniku. Jinak se tyto ztráty z ostatních činností hradí podle plánu.

§ 41

^[1] Národní výbor může ke zvýšení zájmu na dobrém hospodaření podniků s plánovanou ztrátou rozhodnout, že se jim ponechá dlouhodobě stanovený podíl z úspory dosažené snížením ztráty na

jeden výrobek nebo na jednu korunu realizace proti bezprostředně předcházejícímu roku. V tomto případě se stanoví norma tak, aby nejen zajišťovala úhradu plánované ztráty, nýbrž aby byla vyšší o úsporu nebo o její část, které podnik dosáhne snížením ztráty na jeden výrobek nebo jednu korunu realizace proti bezprostředně předcházejícímu roku. Jestliže se v úspoře projevují vlivy vyplývající ze změn organizace podniku, upraví se ztráta za předcházející rok, jakož i úspora tak, aby tyto vlivy se v nich neprojevovaly.

(²) O použití prostředků vyplývajících z rozdílu mezi normou stanovenou podle odstavce 1 a skutečnou ztrátou platí obdobně ustanovení o použití podílu z přírůstků zisku podniků ziskových.

§ 42

(¹) Výpočet normy předloží podnik orgánu přímo nadřízenému nejpozději 20. dne před počátkem roku (čtvrtletí), a to trojmo na tiskopise, který stanoví ministerstvo financí. Výpočet musí být v souladu s podnikovým plánem. Pokud nebude tento plán schválen, vypočte podnik normu podle podkladů, které má k dispozici; po schválení plánu podnik normu zpřesní.

(²) Orgán nadřízený přímo podniku normu přezkouší a nezjistí-li závad, normu schválí. Schválení vyznačí na dokladu, kterým podnik sdělil výpočet normy nadřízenému orgánu, a jedno vyhotovení dokladu zašle pobočce banky.

§ 43

(¹) Podnikům, jimž se plánovaná ztráta nehradí podle normy úhrady, se přiděl na úhradu plánovaných ztrát poskytuje měsíčně zálohově, a to nejpozději 20. dne každého měsíce a ve výši odpovídající jedné třetině částky plánované na příslušné čtvrtletí, popřípadě ve výši odpovídající plánu na příslušný měsíc.

(²) Zálohy podle odstavce 1 se upravují podle měsíčních (čtvrtletních) účetních výkazů. Úprava za měsíc prosinec se provede při schvalování výsledků finančního hospodaření za uplynulý rok.

(³) U domovních správ se při úpravě záloh odečte od skutečné ztráty částka ve výši odpovídající neprovedeným plánovaným běžným opravám.

(⁴) Pokud se u domovních správ odvod odpisů do rozpočtu národního výboru kompenzuje s přidělem na úhradu plánované ztráty (§ 39), odvede se částka odpovídající nesplněné plánované ztrátě nebo neprovedeným plánovaným běžným opravám do rozpočtu národního výboru.

§ 44

(¹) Plánovaná ztráta se podniku hradí prostřednictvím pobočky banky, a to pokud je stano-

vena norma, běžně podle fakturace a normy. Úhradu provádí banka tak, že převádí prostředky na obrátový účet podniku.

(²) Pokud se plánovaná ztráta podniku uhradí podle normy, nesmí banka úhradu provést dokud neobdrží doklad o schválení normy (§ 42 odst. 2).

Díl 2

§ 45

Úhrada nadplánových a neplánovaných ztrát

Překročí-li podnik v důsledku překročení plánu realizace plánovanou ztrátu (nadplánová ztráta), může orgán přímo mu nadřízený chybějící částku uhradit; zdroje úhrady upravuje ustanovení §§ 33 a 38. Jinak platí o úhradě nadplánových ztrát přiměřeně ustanovení o úhradě ztrát plánovaných.

§ 46

(¹) Má-li podnik z důvodů neplánované ztráty (neplnění plánovaného zisku) nedostatek finančních prostředků na doplnění oběžných prostředků nebo na financování své investiční výstavby, může mu banka poskytnout k tomu účelu úvěr jen na podkladě rozborů uložených nápravných opatření, přičemž může požadovat záruku za poskytnutý úvěr.

(²) Národní výbor se může zaručovat jen za závazky podřízených podniků a jen do výše úměrné svým příjmům z hospodářské činnosti.

(³) Nezaplatí-li podnik zaručený úvěr do lhůty splatnosti nebo neprovede-li ve stanovené lhůtě uložená opatření, je banka oprávněna odčerpát zaručenou částku z bankovních účtů příslušného národního výboru. Na možnost realizace záruky upozorní banka nejméně 14 dnů předem finanční odbor příslušného národního výboru.

§ 47

(¹) Po skončení hospodářského roku, rozhodne národní výbor na podkladě schvalovacího řízení (§ 58), zda a jakým způsobem se podniku neplánovaná ztráta uhradí.

(²) Rozhodne-li národní výbor, že ztrátu uhradí, použije k úhradě:

- částek, které podle schvalovacího řízení odvedou ostatní podniky, které národní výbory řídí,
- přebytků hospodaření, které byly národnímu výboru ponechány.

§ 48

Úhrada ztrát podniků podřízených vedoucímu podniku a sdružení

O úhradě ztrát podnikům podřízeným vedoucímu podniku platí přiměřeně ustanovení §§ 38, 40,

42 a 46 s odchylkou, že ztrátu podniku hradí vedoucí podnik.

§ 49

Společná ustanovení

[¹] Podnik s plánovanou celoroční ztrátou, který na některé čtvrtletí plánuje zisk, dostává přiděly a odvádí zisk způsobem, který upraví přímo nadřízený orgán po projednání s podnikem; tento orgán popřípadě projedná s pobočkou banky úvěrování podniku ve ztrátovém čtvrtletí.

[²] Podnikům s plánovaným celoročním ziskem, avšak s plánovanou ztrátou v některém období roku, může být k překlenutí finančních obtíží z toho vyplývajících poskytnut úvěr v případech a za podmínek stanovených zvláštními předpisy.

Část třetí

Zvláštní úprava finančního hospodaření

§ 50

[¹] Hospodářské jednotky, u nichž nejsou vytvořeny potřebné předpoklady, nejsou financovány podle ustanovení částí druhé, nýbrž podle ustanovení částí třetí. To platí i pro podniky určené ke zrušení nebo u nichž se má objem výroby (výkonů) podstatně snižovat.

[²] K rozhodnutí o tom, že nejsou zajištěny předpoklady pro financování podle ustanovení částí druhé, je příslušný, jde-li o celé odvětví hospodářství krajský národní výbor, jde-li o jednotlivou hospodářskou jednotku národní výbor, který hospodářskou jednotku řídí.

§ 51

Podniku stanoví orgán přímo mu nadřízený ve finančním plánu výši zisku, který má vytvořit, způsob jeho použití, výši vlastních oběžných prostředků a objem prostředků na decentralizovanou výstavbu.

§ 52

Zisk podniku se zčásti odvádí do rozpočtu národního výboru, zčásti se ho používá k plánovanému zvýšení vlastních oběžných prostředků, na decentralizovanou výstavbu a k jiným účelům stanoveným finančním plánem nebo zvláštními předpisy.

§ 53

[¹] Má-li si podnik podle plánu doplnit ze zisku vlastní oběžné prostředky, ponechá si měsíčně ze zisku jednu třetinu částky, o kterou se mají podle plánu v příslušném čtvrtletí zvýšit tyto prostředky.

[²] Má-li podnik podle plánu použít část zisku na financování decentralizované výstavby, převede

měsíčně po jedné třetině částky plánované pro tento účel na příslušné čtvrtletí na svůj investiční účet, a to nejpozději prvního dne po lhůtě stanovené ministerstvem financí k předložení měsíční (čtvrtletní) rozvahy.

§ 54

[¹] Je-li skutečný zisk podniku za dobu od počátku roku do konce příslušného měsíce nižší než zisk plánovaný na totéž období, použije podnik zisku, který mu zbude po provedení plánovaných odvodů, především na plánované zvýšení vlastních oběžných prostředků.

[²] Vykáže-li podnik podle rozvahy od počátku roku do konce příslušného měsíce nadplánový zisk, ponechá si z něho částku ve výši 15 %, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak. Těto částky použije v provozu nebo podle zvláštních předpisů k financování decentralizované výstavby. Zbytek nadplánovaného zisku odvede podnik do rozpočtu národního výboru, popřípadě vedoucímu podniku.

§ 55

Podnikům se stanoví každoročně podíl z odpisů vyjádřený peněžitou částkou; jinak o tomto podílu platí obdobně ustanovení §§ 12 až 14.

§ 56

O odvodech a převodech zisku a odpisů a o odvodech částek ze snížení vlastních oběžných prostředků, o výsledcích z prodeje a likvidace základních prostředků, tržbách z brakování zvířat základního stáda, o použití centralizovaných prostředků, jakož i o úhradě ztrát, platí přiměřeně příslušná ustanovení částí druhé.

§ 57

Finanční prostředky podniků koncem roku nepropadají.

Část čtvrtá

**USTANOVENÍ SPOLEČNÁ
A ZÁVĚREČNÁ**

Hlava I

KOMPLEXNÍ ROZBOR

§ 58

[¹] Po uplynutí roku provedou podniky, hospodářské jednotky a národní výbory komplexní rozbor činnosti, a to ze všech hledisek a ve všech souvislostech, aby zhodnotily své hospodaření vcelku a v jednotlivých oborech své činnosti, zjistily příčiny dobrých i špatných výsledků a mohly zvolit vhodná opatření ke zlepšování svého hospodaření. Na základě rozboru a stanoviska banky schválí příslušný orgán výsledky finančního hospodaření a výkazy podniků a hospodářských jednotek, opa-

tření k nápravě, roční podíly z přírůstku zisku, ze zisku, z odoisů, z úsoory dosažené snížením ztráty apod.

(²) Dosáhl-li podnik nebo hospodářská jednotka podílu nesprávným nebo nezaslouženým způsobem, bude v částce tomu odpovídající podíl odčerpán. Orgán schvalující výsledky finančního hospodaření podle odstavce 1 současně stanoví v mezích platných předpisů (§ 60) výši hospodářského výsledku rozhodnou pro výpočet přírůstku zisku v následujícím roce.

§ 59

(¹) Národní výbory kontrolují, jak hospodářské jednotky používají finančních zdrojů; stejnou kontrolu provádí vedoucí podnik, pokud jde o podniky jemu podřízené.

(²) Zjistí-li se vážné závady, může nadřízený orgán omezit nebo i odejmout podniku oprávnění používat vlastních finančních zdrojů a používat centralizovaných prostředků.

§ 60

Předpisy o komplexních rozborech stanoví podrobnosti o těchto rozborech.

H l a v a I I

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 61

Ministerstvo financí může ze závažných důvodů povolit výjimky a odchylky z této vyhlášky.

§ 62

Zrušuje se vyhláška ministra financí č. 85/1958 Ú. l., o finančních zdrojích hospodářských organizací zapojených na rozpočty národních výborů a o úhradě jejich ztrát, a předpisy k jejímu provedení vydané, jakož i směrnice ministerstva financí poř. č. 140/1958 Sb. instr. pro výkonné orgány národních výborů, o fondu rozvoje místního hospodářství.

§ 63

Tato vyhláška nabývá účinnosti ode dne 1. ledna 1961.

Ministr financí:

Ďuriš v. r.

153

VYHLÁŠKA

ministerstva chemického průmyslu

ze dne 24. října 1960,

kteřou se doplňují základní podmínky dodávky výrobků chemických, gumárenských a osinkových a výrobků průmyslu celulózy a papíru

Ministerstvo chemického průmyslu v dohodě s ministerstvem spotřebního průmyslu a po schválení hlavním arbitrem Československé socialistické republiky stanoví podle § 192 zákona č. 69/1958 Sb., o hospodářských vztazích mezi socialistickými organizacemi:

Čl. I

Vyhláška ministerstva chemického průmyslu č. 171/1958 Ú. l., kterou se vydávají základní podmínky dodávky výrobků chemických, gumárenských a osinkových a výrobků průmyslu celulózy a papíru, se doplňuje takto:

Za § 14 se vkládají, včetně nadpisu, ustanovení §§ 14 a) až c) tohoto znění:

„Postup při přejímce a majetkové sankce z odpovědnosti za vady, způsobené pruživostí umělého viskóзовého hedvábí a polyamidových vláken

§ 14 a

(¹) Ke zjištění, zda dodávka umělého hedvábí viskóзовého nebo polyamidových vláken má vlastnosti, které by mohly způsobit pruživost tkaniny nebo úpletu, zhotoví odběratel do 14 dnů po obdržení dodávky pokusný úplet z vláken, odebraného v rozsahu a způsobem stanoveným v technické normě pro odběr vzorků*) a vybarví úplet

a) jde-li o viskóзовé hedvábí schválenou saturnovou modří L 4 G, případně jiným barvivem dohodnutým s dodavatelem.

b) jde-li o polyamidové vlákno barvivem dohodnutým s dodavatelem.

(²) Zjistí-li odběratel při tomto postupu pruživost úpletu, kterou pokládá za vadu výrobku, sdělí to bez zbytečného odkladu dodavateli a vyzve jej, aby se dostavil k jednání o výsledku zkoušky.

§ 14 b

(¹) Jestliže dodavatel při jednání o výsledku zkoušky nebude souhlasit se zjištěním odběratele, provedeným podle § 14 a, opakuje se zkouška stejným způsobem z vlákna, odebraného za účasti zmocněného zástupce dodavatele. Kromě toho se při tomto jednání provede vybarvení stejně zhotoveného úpletu dalšími barvivy, která určí odběratel podle pravděpodobného provozního použití. Tyto zkoušky, popřípadě za souhlasu obou stran některá z nich, budou rozhodující pro uplatnění reklamačních nároků ze zjištěné pruživosti, zejména pro dohodu o výši slevy.

(²) Zápis o provedení zkoušky za účasti dodavatele, pokud obsahuje též vymezení požadavků odběratele, je současně reklamací.

§ 14 c

(¹) Dodavatel, který dodal viskóзовé hedvábí nebo polyamidová vlákna, jejichž vada spočívá pouze v tom, že způsobují pruživost tkaniny nebo úpletu, je povinen zaplatit odběrateli penále jen ve výši 2 %.

(²) Pokud dodávka viskóзовého hedvábí nebo polyamidového vlákna je vadná též z jiného důvodu, platí dodavatel penále, stanovené v § 140 zákona č. 69/1958 Sb.“

Čl. II

Tato vyhláška nabývá účinnosti ode dne 1. listopadu 1960 a vztahuje se na dodávky umělého viskóзовého hedvábí a polyamidových vláken uskutečněné mezi organizacemi ministerstva chemického průmyslu a ministerstva spotřebního průmyslu pouze do 31. října 1961.

První náměstek ministra:

inž. Neumann v. r.

*; ČSN 80 0410.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Generální ředitel Státní banky československé

vydal na základě vyhlášky č. 142/1960 Sb., o poskytování provozních úvěrů a uplatňování sankcí, směrnice generálního ředitele Státní banky československé ze dne 3. října 1960,

o poskytování provozních úvěrů organizacím lesního hospodářství.

Směrnice obsahují odchylky od vyhlášky č. 142/1960 Sb., stanovené pro poskytování provozních úvěrů organizacím lesního hospodářství.

Do těchto směrnic je možno nahlédnout v ústředí a u všech poboček Státní banky československé.